

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **D.**
st. přísl. I. r.
t.č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2023, č. j. OAM-16/ZA-ZA11-HA10-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 28. 3. 2023, č. j. OAM-16/ZA-ZA11-HA10-2023, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2023, č. j. OAM-16/ZA-ZA11-HA10-2023 („napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí („zákon o azylu“). Důvodem zastavení řízení byla

skutečnost, že se žalobce dne 10. 3. 2023 nedostavil k pohovoru ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

1. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce požádal dne 6.1.2023 o mezinárodní ochranu. Dne 12. 1. 2023 byl s žalobcem vyplněn formulář poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dle § 10 odst. 2 zákona o azylu za účasti tlumočnice z jazyka ruského a anglického. Žalobce dne 13. 1. 2023 požádal o povolení opuštění pobytového střediska podle § 82 odst. 3 zákona o azylu, tentýž den středisko opustil a jako adresu pobytu během opuštění střediska uvedl „X“. Žalobce byl poučen o své povinnosti označit schránku na této adrese svým jménem pro účely přijímání zásilek od žalovaného. Z propustky se žalobce vrátil 11.4.2023.
2. Podáním ze dne 15.2.2023 byl žalobce předvolán k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany na den 10.3.2023. Zásilka doručovaná žalobci na adresu propustky se žalovanému vrátila zpět s poznámkou od doručovatele, že žalobce je na uvedené adrese neznámý. Písemnost byla následně podle § 24 odst. 4 zákona o azylu uložena v azylovém zařízení Z. u B. a oznámení o této skutečnosti bylo dne 20.2.2023 vyvěšeno na úřední desce zařízení. K doručení písemnosti došlo uplynutím lhůty 10 dnů, tj. dne 2.3.2023.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce s postupem žalovaného nesouhlasí. Tvrdí, že se na nahlášené adrese vyskytoval, bydlel tam a jeho jméno bylo řádně vyvěšeno na příslušné poštovní schránce, což dokládá třemi fotografiemi přiloženými k žalobě.
4. V doplnění žaloby ze dne 11. 5. 2023 žalobce uvedl, že adresa X byla v žádosti o povolení k opuštění střediska ze dne 13. 1. 2023 uvedena správně. Na této adrese žalobce žil a poštu kontroloval každý týden. Držitel poštovní licence pravděpodobně nesplnil svou povinnost a doručování neuskutečnil. Žalobce má za to, že to mohlo být způsobeno jeho neobvyklým jménem.
5. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
6. Žalovaný uvedl, že v důsledku nedostavení se k pohovoru žalobce neposkytl informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Obdobně žalobce nespolečně pracoval i v průběhu první žádosti o mezinárodní ochranu podanou dne 4.7.2022, kdy bylo řízení ukončeno rozhodnutím žalovaného ze dne 24.11.2022. Tehdy se žalobce nedostavil k pohovoru ani k převzetí rozhodnutí.
7. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou. Fotografie předložené k žalobě nedokládají, že jmenovkou žalobce byla poštovní schránka označena i v době doručování předmětné výzvy. Žalobce měl postup České pošty reklamovat. Z formálně právního hlediska (viz údaje na doručované zásilce) nemá žalovaný pochybnosti o pravdivosti uvedených údajů (tj. že adresát je neznámý). V postupu žalovaného dle § 25 písm. d) zákona o azylu žalovanému nebránily žádné překážky.

III. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, („s.ř.s.“), ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu]. Ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
9. Žaloba je důvodná.

10. Ve věci není sporné, že žalovaný formálně správně, tj. řádně a včas doručil žalobci předvolání k pohovoru, k němuž se žalobce nedostavil. Aby však mohl být aplikován § 25 písm. d) zákona o azylu, tj. aby mohl žalovaný řízení o žádosti o mezinárodní ochranu zastavit proto, že se žadatel *bez závažného důvodu nedostavil do azylového zařízení, ačkoliv k tomu byl podle tohoto zákona povinen, k pohovoru*, je třeba mít za dostatečně zjištěné, že žadatel se správním orgánem *nechce spolupracovat* a z tohoto důvodu nelze ve věci rozhodnout. A takové zjištění v posuzované věci učiněno nebylo.
11. Jak shrnul Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 28.2.2023, č.j. 41 Az 38/2022-50, aplikované ustanovení vychází z čl. 28 odst. 1 směrnice 2013/32/EU (procedurální směrnice), který upravuje tzv. konkludentní zpětvzetí žádosti nebo odstoupení od žádosti. K takovému zpětvzetí žádosti či odstoupení od žádosti dojde podle směrnice na podkladě zjištění, že se žadatel o mezinárodní ochranu a) *...nedostavil k osobnímu pohovoru (...), ledaže žadatel v přiměřené lhůtě prokáže, že k tomu došlo z důvodů, které nemohl ovlivnit; b) se skrývá nebo bez povolení opustil místo pobytu nebo místo, kde byl držen, aniž v přiměřené lhůtě kontaktoval příslušný orgán, nebo v přiměřené lhůtě nesplnil svou ohlašovací či jinou oznamovací povinnost, ledaže žadatel prokáže, že k tomu došlo z důvodů, které nemohl ovlivnit.*
12. V důvodové zprávě k novele zákona o azylu č. 314/2015 Sb., která reagovala právě na procedurální směrnici, se uvádí: „*V situaci, kdy osoba neposkytuje součinnost tím, že se nedostavuje k pohovoru nebo se dokonce nedostaví ani k poskytnutí prvotních údajů k žádosti či jinak se správním orgánem nekomunikuje, není pravděpodobné, že by bylo možné o žádosti věcně rozhodnout, protože informace od žadatele jsou jedním z klíčových podkladů pro vydání rozhodnutí. Má se za to, že se jedná o tzv. konkludentní zpětvzetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2021, č. j. 7 Azs 42/2021-27, body 13 a 14).
13. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2018, č.j. 6 Azs 45/2018-32, toto ustanovení „*vyžaduje, aby se jednalo o nedostavení se k pohovoru bez závažného důvodu. Smyslem ustanovení je umožnit zastavení řízení v případech, kdy je zřejmé, že žadatel se správním orgánem nechce spolupracovat, a bez této spolupráce není možné ve věci rozhodnout.*“ Shodný postoj k uvedenému ustanovení Nejvyšší správní soud zaujal i ve svých rozhodnutích ze dne 29. 4. 2020, č. j. 3 Azs 100/2018-29, ze dne 23. 6. 2021, č. j. 8 Azs 50/2021-59, či ze dne 31. 8. 2018, č. j. 2 Azs 358/2017-46).
14. Ze spisového materiálu neplynou žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné usuzovat na to, že by žalobce s žalovaným spolupracovat nechtěl, resp. z nichž by bylo možné dovozovat, že žalobce na své žádosti nadále netrvá. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný tuto skutečnost neobjasnil, spokojil se pouze s jediným zmeškáním pohovoru.
15. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce se dne 6.4.2023 dostavil do Příjímacího střediska Zastávka a osobně převzal předvolání k převzetí rozhodnutí. Rovněž k převzetí rozhodnutí dne 12.4.2023 se osobně dostavil. Ke své žádosti o mezinárodní ochranu žalobce až nestandardně podrobně vyložil své důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Z evidence OAMP MVČR je zároveň patrné, že se žalobce k žalovanému opakovaně dostavuje za účelem prodlužování platnosti průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Několikrát úspěšně požádal o povolení opustit pobytové středisko na více než 15 dní. Z takového chování žalobce podle soudu skutečně nelze mít za zjištěné, že by žalobce se správním orgánem spolupracovat nechtěl.

16. Vzhledem k tomu, že nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu, nebylo nutné se zabývat otázkou, zda žalobce měl v době doručování předvolání k pohovoru označenou schránku na adrese, kterou uvedl v žádosti o povolení opuštění pobytového střediska podle § 82 odst. 3 zákona o azylu. Žalobci je proto třeba přisvědčit, že žalovaný nepostupoval správně, pokud řízení o jeho (byť opakované) žádosti zastavil. Skutečnost, že se žalobce nedostavil k pohovoru ani k převzetí rozhodnutí v řízení o své první žádosti, jak žalovaný uvádí ve vyjádření k žalobě, ze správního spisu nevyplývá a žalovaný jí v napadeném rozhodnutí neargumentoval. Ani takové případné zjištění by však s ohledem na chování žalobce v řízení o této žádosti bez dalšího nemohlo postačovat k přijetí závěru, že žalobce se správním orgánem nechce spolupracovat, a že je tedy na místě řízení zastavit.

IV. Závěr a náklady řízení

17. Soud žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V něm je žalovaný právním názorem krajského soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaný žalobce opětovně předvolá k pohovoru za účelem zjištění skutkových okolností ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu.
18. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci úspěch, náhradu nákladů řízení však nepožadoval a ze správního spisu nevyplývá, že by mu nějaké náklady vznikly, resp. takové náklady nedoložil. Neúspěšný žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 7. listopadu 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně